

Dosarul nr. 2r-691/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani: C. Vîrlan

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

DECIZIE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI “Cerempei Marina” împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la încasarea datoriei, venitul ratat și a dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 12 iunie 2018, a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 01 februarie 2016, ÎI “Cerempei Marina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la încasarea prejudiciului în mărime de 1 600 de lei, dobânda de refinanțare în mărime de 5 600 de lei și venitul ratat în mărime de 7 280 de lei, în total suma de 13 880 lei.

Prin hotărârea din 20 martie 2018, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă.

La 23 aprilie 2018, ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, a declarat apel împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii. Concomitent, în cererea de apel a indicat că dispozitivul hotărârii contestate a fost recepționat la data de 12 aprilie 2018.

Prin încheierea din 12 iunie 2018, a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului.

La data de 22 iunie 2018, prin trimitere poștală, către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, au declarat recurs împotriva încheierii din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheieri contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, conform prevederilor art. 427 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă.

În motivarea recursului, a invocat că, instanța de apel, neîntemeiat a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motivul că, cererea de apel a fost depusă în afara termenului legal de declarare, deoarece prima instanță a pronunțat hotărârea, în lipsa sa.

Totodată, a menționat că, în ședința de judecată din 20 martie 2018, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, când a fost pronunțată hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost în imposibilitate de a se prezenta, deoarece este plecată peste hotarele Republicii Moldova, pentru efectuarea unui tratament medical.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 12 iunie 2018, dar probe, care ar confirma recepționarea acesteia, de către recurenta ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul declarat de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, la data de 22 iunie 2018, prin trimitere poștală, este în termen.

Examinând recursul declarat de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cererea depusă de ÎI “Cerempei Marina” împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la încasarea prejudiciului în mărime de 1 600 de lei, dobânda de refinanțare în mărime de 5 600 de lei și venitul ratat în mărime de 7 280 de lei, în total suma de 13 880 lei, a fost respinsă integral (f.d. 79, 86-87).

La data de 23 aprilie 2018, prin intermediul oficiului poștal, ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 81).

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, ca fiind depusă în afara termenului legal de declarare a apelului (f.d. 92-94).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului

hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzută de art. 116.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) și (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. Asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă, doar în cazul stabilit la alin.(1) lit.b).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel corect, prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a restituit cererea de apel depusă de ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, or, apelanta prin cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, nu a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului.

Astfel, instanța de recurs constată că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la 20 martie 2018, prin urmare, termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, a expirat la data de 19 aprilie 2018. Însă, ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina a depus cererea de apel, împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, numai la data de 23 aprilie 2018, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 30 de zile, de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prevăzut expres de art. 362 Cod de procedură civilă.

Totodată, instanța de recurs menționează că, deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa reprezentantului ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina, acest fapt nu influențează, termenul legal de depunere a apelului, prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă. Or, materialele cauzei denotă că, reprezentatul ÎI “Cerempei Marina”, a fost legal citată despre ora, data și locul ședinței de judecată din 24 ianuarie 2017, ora 11:00, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 13 noiembrie 2017, ora 11:00, citația și avizul de recepție nr. DS2100031045AS anexată la dosar (f.d. 70, 71, 72).

Prin urmare, ÎI “Cerempei Marina” a fost înștiințată despre existența și examinarea prezentului litigiu și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

La fel, Colegiul reține că, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua, în care a cunoscut sau

trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin urmare, Colegiul reține că, recurenta ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, și nu a prezentat probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural, în interiorul termenului prevăzut de lege, ori, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, doar în cazul anexării la cererea de repunere în termen a probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii acestui act procedural în termenul legal.

La fel, în conformitate cu art. 113 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea apelului la data de 23 aprilie 2018, recurenta ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina nu a respectat termenul legal de declarare a apelului, care atrage decăderea apelantei din dreptul de a exercita calea de atac apelul și în consecință, atrage restituirea cererii de apel, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu bună credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Se menționează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 21 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către ÎI “Cerempei Marina” și persoana fizică Mițul (Cerempei) Marina.

Se menține încheierea din 12 iunie 2018, a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI “Cerempei Marina” împotriva Universității Agrare de Stat din Moldova cu privire la încasarea datoriei, venitul ratat și a dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat